

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan s jutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Čekoval račun
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
inzerate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

SLOVENE

Roosevelt ali Willkie?

Združene države Severne Amerike, ki bodo v začetku prihodnjega leta imele novega predsednika, se nahajajo pravkar v najživahnejši volilni borbi med dosedanjim predsednikom Rooseveltom, ki proti vsem navadam ameriškega ustavnega življenja kandidira v tretjič, in med Willkijem, ki staremu predsedniku postaja čedalje bolj nevaren.

Borba med obema kandidatom, kolikor se tiče mednarodnih političnih smernic Severne Amerike, ni osnovana na različnih pogledih obeh tekmecev, kakaj oboja se v tem oziru bistveno strinjata. Tako demokrati, ki prisegajo na Roosevelta, kakor republikanci, ki so dvignili na štít Willkia, so izglasovali vse ogromne kredite, ki jih je Roosevelt zahteval od postavodajnih zbornic zato, da bi se povečali armada, mornarica in letalstvo USA, da bi se odkupila gotova pomorska in letalska opiralšča Anglije, ki morejo Zedinjenim državam služiti za obrambo pred kakim napadom, in da se uvede obvezna vojaška služba, ki pomeni za USA pravo revolucijo miselnosti in njenih ustavnih načel, ki jih je Jurij Washington postavil na svobodno samoodločitev vsakega državljanja. Ne da bi se dotaknil vprašanja, koliko ljudi v Ameriki je za neposredni poseg Združenih držav v sedanjo vojno in koliko bi jih utegnili biti proti — eno je gotovo, da je ameriško ljudstvo soglasno v tem, da mora biti Amerika kar mogoče močnejša, da se je nihče ne bi upal napasti in da bo imela v trenutku, ko bo treba sesti za zeleno mizo, na kateri se bo podpisal bodoči mir, če ne odločilno pa gotovo tako važno besedo, da je prav nihče ne bo smel prezreti in da bo njena utež na tehnični miru vsaj toliko važna, kakor ona Sovjetske Rusije. Seveda mora zaradi tega vsak Amerikanec biti pripravljen na to, da bi naravnostni poseg USA v vojno lahko vsak čas postal naravnost avtomatično nujen, ker država, ki se tako močno oborožuje, sama ustvarja vzroke, ki z največjo verjetnostjo dovedejo do oboroženega spopada in to ne samo zaradi prirodne simpatije med anglosaskimi narodi, temveč v prvi vrsti zaradi tega, ker bi zmaga držav z avtarktičnimi načeli gospodarstva za Ameriko pomenila nevarnost, da propade njeno na načelu svobodne trgovine sloneče gospodarstvo. Pa četudi nihče ne more trditi, da bi bil tak spopad absolutno nujen in da ni mogoča izravnava med obema načeloma — saj dejansko življenje se nikoli ne ravna strogo po teorijah — pa zapleta Združene države v sedanji svetovni konflikt predvsem zadržanje Japonske, kar je seveda v notranji zvezi z mednarodnim političnim položajem, kakor ga je izzvalo nasprotstvo med avtoritarnimi velesilami in Anglijo v Evropi.

Je pa ta položaj za republikanskega kandidata Willkia ugodnejši, kakor je Rooseveltov v toliko, ker Rooseveltovemu protikandidatu nujna pomeni demagoško volivno geslo, kakor bi se ga v takem primeru poslužil vsak politik: da namreč Rooseveltu lahko očita, da se je začel prezgodaj vmešavati v evropske zadeve, ko je bila Amerika preveč nepraviljena na kakšen nastop in je morala zato vtakniti v žep celo vrsto diplomatskih neuspehov, tako da so njegove tozadevne akcije izzvale pri nasprotnikih Anglije ravno nasproten učinek, kakor je nameraval Roosevelt; da se torej vojna ni mogla preprečiti in se je celo v več pogledih poostila. Seveda pozablja Willkie po navadi vseh političnih tekmecev na to, da v tistem času njegova stranka Roosevelta niti najmanj ni podpirala, ampak ga celo kar le moč ovirala, opirajoč se na takratno izrazito protintervencionistično razpoloženje večine ameriškega naroda, ki se j izpreobrnil k načelu maksimalne pomoči Anglije šele sedaj, ko je postal napad na angleške otoke vseskozi realna možnost, tako da bodo Amerikanci, če so rekli a, morali reči tudi b. Seveda gre Willkiju za to, da za vsako ceno zmaga in se zato v svojih govorih poslužuje nasproti Rooseveltu argumentov, ki danes hudo vlečejo, čeprav bi v treznih časih trezne kritike ne vzdržali.

Seveda pa tudi v Ameriki še vedno znajo mnogi ljudje misliti in zato Willkie Rooseveltu ne bo odvzel veliko glasov s kritiko Rooseveltovega dosedanjega zadržanja v sporu evropskih velesil. Več glasov bi utegnili dobiti zaradi nekaterih čisto osebnih momentov, ki imajo v Združenih državah pri predsedniških volitvah vedno veliko večjo vlogo, kakor bi jo v podobnem primeru imeli v Evropi. Willkie je sicer predstavnik velekapitalistične miselnosti, ki prevladuje v republikanski stranki, je pa osebno moč čisto po ameriškem okusu. Willkie je postal milijarder zgolj po svojih osebnih zmoglostih, preizkušenih in hudi borbi na gospodarskem bojišču, in to je nekaj, kar Amerikanci imponira bolj ko vse drugo. Direktor vsemogočnega trusta električne industrije v Ameriki veliko pomeni, ker prica o praktični inteligenci in energiji. Tudi zna Willkie menda bolj govoriti nego Roosevelt, ki je mož fine kulture, dočim Willkie ljubi krepke izraze in je poln grobege humorja, kakor ga pozna le Amerika in je republikanska stranka v njem izbrala pravega moža, ki more tekmovati z Rooseveltom, ker drugaga takega politika v Združenih državah danes ni.

Roosevelt se bo nasprotno lahko opiral na tako imenovani New Deal, to je na politiko socialnih reform, ki jih je bil v hudih borbah z velekapitalom v USA uveljavil, dočim Willkie ne more uspešno odbijati od sebe očitka, da predstavlja stranko, ki se je sicer sprijaznila s socialnimi reformami, ker se je pač morala, ki pa v bistvu vzdržuje vsa načela velekapitalističnega gospodarstva, ki sebi podreja vsjo politiko. Delavskih in kmečkih, ozioroma farmerskih glasov Willkie gotovo ne bo dobil mnogo. Zato Willkie v svojih govorih poudarja predvsem, da bo podpiral zasebne gospodarske iniciative, kar se res lepo sliši, če pa pomislimo, da tudi Roosevelt ni ovrnil nobene privatne pobude in energije na gospodarskem polju, si je težko predstaviti, da bi

Grof Ciano v Berlinu

Nadaljevanje posvetovanj začetih v Rimu - Padla bo odločitev o Španiji ter o začetku velikih vojnih operacij v Afriki - Zveza z Japonsko ob sodelovanju Sovjetov

Rim, 26. septembra b. Davi je zunanji minister grof Ciano odpotoval v Nemčijo, da se ponovno sestane z nemškim zunanjim ministrom von Ribbentropom.

Novo poglavje političnega delovanja osiščnih velesil, ki jo je pričel z nedavnim obiskom v Rimu nemški zunanji minister von Ribbentrop, ne bo takoj kmalu končano, kajti vprašanja o katerih bodo razpravljali in o katerih so razpravljali že na rimskem sestanku, prehajajo iz okvirja običajnih političnih debat osišča Rim-Berlin in imajo splošni evropski pomen zaradi tega, ker se ne tičejo le nadaljevanja vojne, temveč tudi uvedbe novega reda v Evropi in preureditve Afrike kot prirodnega življenjskega prostora evropskega kontinenta.

Iz Berlina prihajajo poročila, da se španski zunanji minister Sener tudi ta teden brzkone ne bo vrnil nazaj v Madrid. Po sročnji enourni konferenci s kanclerjem Hitlerjem, ki ji je prisostvoval tudi notranji minister von Ribbentrop, navzoča pa sta bila tudi španski diplomatski predstavnik v Berlinu in šef državnega kanclerstva, bo španski notranji minister Sener ostal še nekaj časa v Berlinu in se bo udeležil sestankov, ki bodo prihodnje dni v Berlinu in ki bodo imeli velik politični pomen.

»Odločitve zgodovinskega pomena«

Curih, 26. sept. b. Tukajšnji listi poročajo iz Berlina, da tamkajšnji diplomatski in politični krogi napeto pričakujejo jutrišnji prihod italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, ki je davi odpotoval iz Rima. Splošno poudarjajo, da je treba berlinske razgovore smatrati kot nadaljevanje rimskih razgovorov in da je treba pričakovati končnih odločitev, ki bodo zgodovinskega pomena.

O vsebini berlinskih razgovorov še vedno ni mogoče nič zvedeti, ker jih čuvajo v najstrožji tajnosti. Prav tako ni znano, če bo o razgovorih objavljeno uradno poročilo. Poseben pomen pripisujejo politični krogi skupnem konference ministrstev Ciana, Ribbentropa in Senerja in ni izključeno, da bo na tej konferenci razčiščen tudi položaj Španije in da bodo v zvezi s tem dokončno sprejeti sklepi glede vojnih operacij v Afriki.

Kar se tiče južnovzhodnega evropskega področja pa smatrajo, da je bilo to vprašanje temeljito razmotirano in da so bili vsi sklepi sprejeti že pri rimskih razgovorih tako, da ta vprašanja ne bodo imela važnejše vloge na berlinski konferenci. Berlinski obisk grofa Ciana je predviden do sobote, toda z ozirom na pomen in obseg zamotanih vprašanj, ki jih je treba razčistiti je dokaj verjetno, da bo grof Ciano podaljšal svoje bivanje v nemški prestolnici.

Počasnila v Berlinu

Berlin, 26. septembra b. Danes so uradni krogi izjavili številnim časnikiarjem, da prihaja grof Ciano v Nemčijo, kjer bo ostal krajši čas. Zaradi različnih poročil, ki so se razširile v tujem tisku, poudarjajo v Berlinu, da so ta poročila povsem neresnična in predstavljajo le poskus, da bi sovražniki Nemčije in Italije kaj izvedeli o sedanjih posvetovanjih. Povsem jasno je, da se bodo druga važna vprašanja, ki se tičejo izključno osišča, spravila v zvezo s položajem Španije, ki ga mora zavzeti v sedanji vojni. Sestanek nemškega državnega kanclerja Hitlerja s španskim notranjim ministrom Senerjem je vzbudil po vsem svetu veliko pozornost. Splošno vlada prepričanje, da Francova Španija ne bo šla takoj v vojno, temveč da se bodo šele v najnovejših razgovorih določile smernice in položaj Španije

Rim, 26. sept. b. Tukajšnji tisk posveča veliko pozornost potovanju turškega poslanika v Rimu v Belgrad, kjer se je ustavil. Turški poslanik je namenjen v Ankaru, kjer bo obrazložil stališče Italije glede balkanskega vprašanja, kar je važno z ozirom na konferenco, ki jo napovedujejo v Rimu in Berlinu in na kateri se bodo zbrali predstavniki velesil osi na eni in nekaterih balkanskih držav na drugi strani. Zdi se, da se bo ta konferenca sestala že v kratkem času, da se bo na njej v prvi vrsti obravnavalo stališče Turčije in Grčije v sedanjem mednarodnem trenutku. Velesile osi so namreč zelo zainteresirane na tem, da

bi Balkan ne postal pozorišče vojske, ki bi jo, kakor trdijo, Anglija želela izkoristiti v to, da se vsidra na grških in turških tleh, ter tako izkove zapletljive v svojo korist. Zaradi tega pravijo v Rimu, da morata Turčija in Grčija nedvomno pojasniti svoje stališče glede tega vprašanja in da je zaradi tega potrebno tudi, da se pritegnejo h konferenci zastopniki drugih balkanskih držav, ki so odločno proti temu, da bi kdo potegnil Balkan v vojno vihor. Baje je turški poslanik — tako pravijo v Rimu — na balkanskih tleh izvedel, da bodo balkanske države napele vse sile, da se na polotoku ohrani popolen mir.

tem, kako bi mogle Združene države Severne Amerike pod takim odločnim gospodarjem, posebno če bi mogoče odločile svetovno vojno, postati prva velesila sveta in spet pripomoči velekapitalističnemu gospodarstvu, ozir. njegove iniciativ na vseh področjih življenja zopet do viška moči. Med take ljudi seveda pristaši sodobnega socialnega razvoja v nasprotju s kapitalizmom ne spadajo. In prav na to se v prvi vrsti upirajo upi Roosevelta in njegovih prijateljev, ki bržčas pravilno sodijo, da so časi viška velekapitalističnega gospodarstva minuli za vedno.

Vsekakor bo volivna borba v Ameriki zelo zanimiva, posebno v tem oziru

napram osiščnim velesilam in Anglije. Pri tem se bodo določile dolžnosti in pravice Španije tako za časa vojne kakor tudi po vojni.

Za zvezo med Nemčijo, Italijo, Španijo, Japonsko in Sovjeti... proti Angliji in Ameriki

Berlin, 26. sept. b. Berlinski politični krogi obračajo sedaj največjo pozornost na sklenitev vojne zveze med Nemčijo, Italijo, Japonsko,

Španijo in Sovjetsko Rusijo. Nemški državni kancler Hitler je včeraj že drugič sprejel Senerja in se razgovarjal z njim nad eno uro. Po tej konferenci pa je bil Sener več kot eno uro pri nemškem zunanjem ministru Ribbentropu. Po razgovorih z nemškimi državniki je Sener odposlal v Madrid svojega pomočnika Garcio Signerosa, ki mu mora prinesiti nova navodila za generala Franca. Berlinski politični krogi trdijo, da bosta Italija in Nemčija pri nadaljnjih pogajanjih skušala za sodelovanje v vojni proti Angliji pridobiti Sovjete in Japonsko, da na ta način paralizirata sodelovanje med Anglijo in Združenimi državami.

Cilji sovjetske politike

Razgovori med Ameriko in Sovjetsko Rusijo

(Od nekega dopisnika v Bolgariji)

Sofija, 24. septembra.

Iz krogov, ki imajo dobre zveze z vodstvom sovjetske zunanje politike, se izvejo v zadnjem času zanimive podrobnosti, v katerih je precej jasno nakazana splošna smer sovjetske diplomacije v sedanjem mednarodnem položaju:

Državni tajnik za ameriške zunanje zadeve Cordell Hull je že pred več tedni povabil sovjetskega poslanika Umanskega v Washington v Belo hišo na razgovore, ki še niso končani, dasi se njihov uspeh da že danes z veliko verjetnostjo uganiti. Združene države S. A. skušajo izvedeti opredelitev Sovjetske zveze za primer, da bi bila Amerika prisiljena spričo japonskih teženj v južnem Tihem morju poseči v azijske zadeve. Vodstvo sovjetske zunanje politike pa se očitno ne da danes ni opredelilo in Umanski ne more Hullu dati nobenega pozitivnega odgovora v tem oziru, zaradi česar so v Washingtonu, pa seveda tudi v Londonu precej iznenadeni. Združene države S. A. so zaenkrat skušale in morebiti še skušajo Moskvo pripraviti vsaj do tega, da se pridruži koraku Amerike in Anglije v Tokiu, da bi se Japonska zavedala, da so vse tri velesile, ki imajo v Aziji svoje važne interese, edine, da Japonska ne sme prekoračiti meja svoje dosedanje ekspanzivne politike. Toda Moskva molči in razgovore zavlčuje ter želi od svoje strani izvedeti, kaj neki bi zapadne demokracije Moskvi plačale za njene usluge?

Ponavljja se torej v Washingtonu to, kar se je godilo lansko poletje v Moskvi, kjer se je Molotov hkrati, ko je sprejemal angleškega in francoskega poslanika, ki sta ga hotela pritegniti k zapadnemu sporazumu, razgovarjal z nemškim poslanikom grofom Schulenburgom, s katerim je bil bržčas že prej namenjen skleniti pogodbo o razdelitvi Poljske. Tudi utegne biti ameriško stališče, ki se brez dvoma ravna po angleškem, podobno onemu, ki sta ga bili zavzeli avgusta lanskega leta obe evropski veledemokraciji, ko nista hoteli Sovjetski Rusiji za njeno pomoč proti Nemčiji plačati toliko, kolikor je le-ta zahtevala.

Sovjetski pogoji za sodelovanje z Ameriko

Zastopnik Sovjetske zveze je, kakor se govori v Sovjetom prijaznih krogih bolgarske prestolnice, odgovoril Cordelu Hullu,

da so azijske zadeve povezane z evropskimi, se pravi, da pričakuje Moskva za kakš-

no sodelovanje z anglosaskimi državami v Aziji, ki bi bi po vsej priliki dovedlo do vojske, razen kakšnih samo no sebi razumljivih odstopitev azijskih ozemelj na račun Japonske tudi priznanje njenih ozemeljskih pridobitev na zapadu ter takšno preusmeritev angleške politike v Prednji Aziji, ki bi garantirala varnost ruskih koristi na kankaški meji. Tudi so bile Združene države S. A. opozorjene, da si Sovjetska zveza, če bi hotela, lahko zagotovila v Aziji gotova ozemlja — mišljen je kitajski Turkestan — ne da bi se ji bilo treba zapletati v vojno z Japonsko, ker je Japonska Sovjetski Rusiji sama ponudila svojo podporo, ako bi bili Sovjeti pripravljeni si deliti z njo gotove kitajske zemlje.

Smisel vpludnega izmotavanja tovariša Umanskega je bil, kratko povedano, ta, da mora Amerika, ki prav za prav zastopa interese Velike Britanije, ponuditi za vsako pomoč v Pacifiku visoko ceno na obeh celinah, in to tudi v primeru, če bi Sovjeti ostali sami čisto v ozadiju in samo mirno gledali, kako bi se Amerika spoprijela z japonskimi vojnimi silami...

Anglija in Amerika odklanjata kupčijo

Razume se, da anglosaski državi take kupčije nečeta skleniti, saj je Amerika že lani odločno podpirala stališče Anglije, da se ne sme Sovjetom prepustiti Poljska in Baltik, čeprav bi bila Anglija s tako potezo lahko Nemčijo popolnoma osamila. Amerika je tudi pred mesecem dni sporazumno z Anglijo sklenila, da ne prizna priključitve baltskih držav k Sovjetski zvezi, čeprav se je bil režim v Moskvi potrudil, da to aneksijo zakrinka s »svobodno samoodločitvijo baltskih ljudskih parlamentov«. Odgovor Anglije na moskovski predlog od meseca avgusta 1940, naj Britanija prizna sovjetsizacijo Baltika, je bil, da za »take razgovore zdaj ni časa, in brez dvoma je ta negativni odgovor tudi eden izmed razlogov, da je Molotov sedaj gluh za predlog Zedinjenih držav S. A. glede Azije.

Sovjetski strah pred protiboljševiško zvezo

V sovjetskih krogih pa je vrhote znana še ena važna okolnost, ki brani današnjemu režimu v Kremlju zveze z anglosaskima velesilama. To je namreč skrajno nezaupanje, ki riše oblastnikom v Moskvi na steno vedno strah pred protiboljševiško zvezo. V Kremlju so namreč prepričani, da Anglija in Amerika potrebujeata sovjetsko armado samo zato, da se lažje in hitreje potolče Nemčijo, po zmagi, pa menijo, se bosta Anglija in Amerika podizali napraviti končni obračun s Sovjetsko zvezo, ker jima daje sporazum med Molotovim in Ribbentropom od leta 1939 najisjajnejšo opravičbo, da se strmoglavijo moskovski režim, kar ni danes samo srčna želja Roosevelta, ampak tudi njegovega tekmeča Willkiea, ki predstavlja ameriški velekapital. V Moskvi pravijo, da imajo za to v rokah neosporljive dokaze in da zato ne bodo sklepali glede svoje zunanje politike nobenih obvez, najmanj pa s onimi, ki stremijo za tem, da svet osvobodijo boljševiške hidre.

Sovjetska smer...

Sovjetski prijatelji, ki so dobro poučeni v tem pogledu, ne prikrivajo, da se Sovjeti s tako politiko izpostavljajo velikemu riziku, da pa je diktator v Moskvi znan po svoji lakavosti, s katero se bo skušal ogniti vsaki nevarnosti ali skušnjavi, da bi se Sovjetska zveza zapletla v vojno, do konca ali vsaj tik pred njim, ko upa, da bo neoslabljena mogla razdejanu Evropo prisiliti, da prizna vse njene nekrvave ali zelo poceni dosežene pridobitve in si zagotovi še druga »okna v svet...«

Vendar ne manjva tudi v Moskvi sami glasovi, ki menijo, da bi moglo postajati čedalje težje ohraniti tako »lokavo nevtralnost« in bi Sovjeti mogli biti prei, kakor mislijo, prisiljeni odločiti se za enega ali drugega.

Pred balkansko konferenco

Nemčija in Italija želita razčistiti položaj Grčije in Turčije

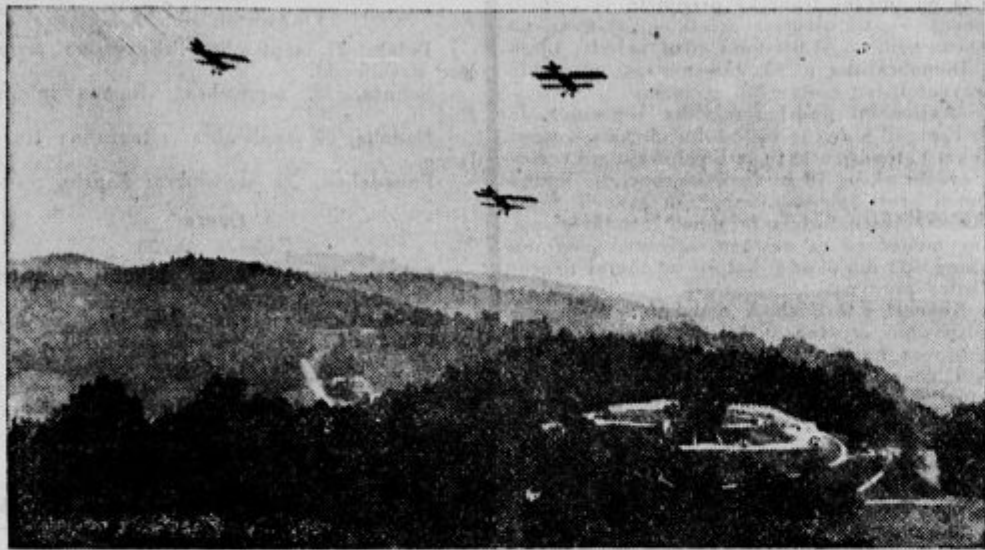
Rim, 26. sept. b. Tukajšnji tisk posveča veliko pozornost potovanju turškega poslanika v Rimu v Belgrad, kjer se je ustavil. Turški poslanik je namenjen v Ankaru, kjer bo obrazložil stališče Italije glede balkanskega vprašanja, kar je važno z ozirom na konferenco, ki jo napovedujejo v Rimu in Berlinu in na kateri se bodo zbrali predstavniki velesil osi na eni in nekaterih balkanskih držav na drugi strani. Zdi se, da se bo ta konferenca sestala že v kratkem času, da se bo na njej v prvi vrsti obravnavalo stališče Turčije in Grčije v sedanjem mednarodnem trenutku. Velesile osi so namreč zelo zainteresirane na tem, da

bi Balkan ne postal pozorišče vojske, ki bi jo, kakor trdijo, Anglija želela izkoristiti v to, da se vsidra na grških in turških tleh, ter tako izkove zapletljive v svojo korist. Zaradi tega pravijo v Rimu, da morata Turčija in Grčija nedvomno pojasniti svoje stališče glede tega vprašanja in da je zaradi tega potrebno tudi, da se pritegnejo h konferenci zastopniki drugih balkanskih držav, ki so odločno proti temu, da bi kdo potegnil Balkan v vojno vihor. Baje je turški poslanik — tako pravijo v Rimu — na balkanskih tleh izvedel, da bodo balkanske države napele vse sile, da se na polotoku ohrani popolen mir.

tem, kako bi mogle Združene države Severne Amerike pod takim odločnim gospodarjem, posebno če bi mogoče odločile svetovno vojno, postati prva velesila sveta in spet pripomoči velekapitalističnemu gospodarstvu, ozir. njegove iniciativ na vseh področjih življenja zopet do viška moči. Med take ljudi seveda pristaši sodobnega socialnega razvoja v nasprotju s kapitalizmom ne spadajo. In prav na to se v prvi vrsti upirajo upi Roosevelta in njegovih prijateljev, ki bržčas pravilno sodijo, da so časi viška velekapitalističnega gospodarstva minuli za vedno.

Vsekakor bo volivna borba v Ameriki zelo zanimiva, posebno v tem oziru

Letalski napad na Ljubljano

Vsa tri letala so se za ognjene pozdrave z grajskih šane maševala z nenadnim napadom na topnišče. Med Gradu so se strmo spustila navzdol in skušala s strojnimi obustreljivati moštvo pri topovih.

Včeraj je bil izvršen nad Ljubljano poskusni letalski napad, ki naj bi pokazal, kako deluje naša aktivna in pasivna obramba. Prav posebej pa je bil ta napad tudi mišljen kot preizkušnja ljubljanskega prebivalstva. Zgledi drugih mest Evrope so dovolj jasno pokazali, da prebivalstvo, če je disciplinirano in če takoj pohiti v najbližja zaklonišča, zdaleka ne trpi toliko pred letalskimi napadi kakor nedisciplinirano prebivalstvo. Tako je pri tem napadu prav za prav sodelovala vsa Ljubljana in priznati moramo, da se je prebivalstvo še dokaj vestno držalo predpisov in vzelo tudi poskus za resno preizkušnjo, ki naj pokaže, ali bi pri resničnem napadu ušli sicer nepotrebnim paniki.

Obrambne priprave

Prebivalstvo, ki je včeraj dopoldne bilo po svojih opravkih po mestu in na ulicah, pač ni videlo vseh številnih priprav, ki so bile že pred tem izvršene. Popolnoma je bila izpeljana obramba mesta, pri kateri je sodelovalo topništvo in strojniške jedinice. Prav tako so bile že zgodaj zjutraj zasedene razne ugodne opazovalne točke, ki so bile med seboj povezane ali s telefonskimi linijami, ali pa z optimističnimi signalnimi napravami. V pripravljenosti pa ni bilo le vojaštvo topniškega in pehotnega polka, ampak tudi številne jedinice, ki so bile organizirane ljubljanskega napada. Zaščitna služba je organizirala obveščevalne, gradbeno-tehnične, zdravstvene, gasilske skupine za določevanje in uničevanje vojnih strupov. Tako je bilo vse

pripravljeno, da se preizkusi celotna organizacija in da vidimo, kako bo delovala.

Vojaške jedinice so razpredle opazovalno in obveščevalno službo daleč po deželi izven Ljubljane, s posebno skrbjo pa je bila pripravljena aktivna obramba Ljubljane. Redki gledalci, ki so ta dan obiskali Grad, so mogli opaziti, da je bila na Saneh postavljena cela baterija. Topništvo je bilo prav tako postavljeno na Rožniku, na letališču in celo na Smarni gori. Se v večjem številu pa so bila posejana po ugodnih točkah strojniške čete. Ker je šlo za vaje, je bilo seveda tudi treba določiti mesta, na katera naj bi padle bombe. Na za to izbranih krajih so bile postavljene jedinice 16. topniškega polka in 40. pehotnega polka, ki naj bi s prižiganjem petard označile kraje, kamor bi padle eksplozivne bombe, z dimnimi bombami pa označile kraje, kamor bi padle zažigalne bombe in bombe s strupenimi plini. Zažigalne bombe je označeval pri včerajšnjem poskusu rdečkast dim, strupene bombe pa modrikast plin. Vojaki prav teh edinic so imeli nato nalogo, da so prevzeli vloge ranjencev, ponesrečencev in zastrupljenecv, katerim je morala priskočiti na pomoč pasivna zaščita.

V pričakovanju

Ljubljana je že v dopoldanskih urah nudila prav zanimivo sliko. Ker se je razvedelo, da bo poskusni letalski napad, so seveda gosposdinje hitle s trga, kar se je le dalo, vse v strahu, da jih napad ne bi prehitel, medtem ko bi imelo še vse bodoče kosilo v kosarjih pri sebi. Na cestah so vzbujali pozornost stražniki, ki so imeli čez ramena obešene torbice z maskami in pri Mestnem domu, kjer je bilo središče pasivne zaščite, je bilo videti polno skupin, ki so se pripravljale, da čimbolj vestno opravijo svoje naloge, ko bo prišel napad. Na grajskem stolpu, s katerega je na vse strani dober razgled, pa je bila glavna opazovalnica. Okrog 10 dopoldne so prispeli na stolp ljubljanski župan dr. Adlešič, general Janež, upravnik policije dr. Hacin, šef mobilizacijskega oddelka banke uprave dr. Ogrin, zastopniki mestnega zaščitnega urada in predsednik banovinskega pododborja Rdečega križa dr. Fetič. Na stolpu je bila tudi vojaška opazovalna postaja ter opazovalnica za topništvo. Seveda na stolpu tudi ni manjkalo večno radovednih častikarjev, ki so se nadejali, da bodo mogli z ljubljanskega Gradu najlepše zasledovati potek napada.

Nebo nad Ljubljano je bilo oblačno in meglena koprena je zakrivala razglede na bolj oddaljene kraje. Poleg tega so viseli oblaki razmeroma nizko. Vremenske razmere so bile za letalski bombni napad dokaj neugodne in zaradi tega tudi bombnikov ob pričakovanem času ni bilo.

Alarm

Precej kasneje je bilo sporočeno iz Karlova, da so preleteli trije bombniki mesto v smeri proti severozahodu. Ker za hitre bombnike razdalja do Ljubljane ni nič posebnega, je vodstvo vaje ob 11.41 naročilo, naj se da znamenje, da se bliža letalski napad. Zatulile so sirene, oglasili so se zvonovi, dva alarmna strela z Gradu pa sta še povečala učinek opozorila. Skozi 5 minut je prodrljivi neenakomerni glas siren opozarjal prebivalstvo, da se bližajo letala. Z Gradu je bilo kaj zanimivo

opazovati, kako je začelo vsem pešcem na cestah goreti za petami. Prav hitro so se ulice izpraznile in vsi, ki so bili na cestah, so se poskrili v bližnje veže. Tramvaji in avtomobili so obstali in po nekaj pičlih minutah ni bilo na cestah videti nikogar več. Le tu in tam so nadzirali prazne ulice stražniki, ki zaradi discipliniranosti občinstva niso imeli mnogo dela. Minil je čas, ki bi ga potrebovali bombniki, da bi prileteli nad Ljubljano. Ker jih le ni bilo, je vodstvo vaje vprašalo ponovno, kaj je z njimi. Prišlo je poročilo, da zaradi slabega vremena, nizkih oblakov, megle in dežja bombniki, ki naj bi izvršili napad, niso poleteli proti Ljubljani, ampak se vrnili na svojo postojanko v Zagreb. Da ne bi bile vse priprave zastoj, je vodstvo naročilo, naj poletijo nad Ljubljano kar tri šolska letala, ki so na našem ljubljanskem aerodromu. Prav zaradi tega je nastala mala zamuda, ki je šla nekaterim, ki so čakali po 12 v svojih uradih ali izven svojega doma, malo na živce.

Napad

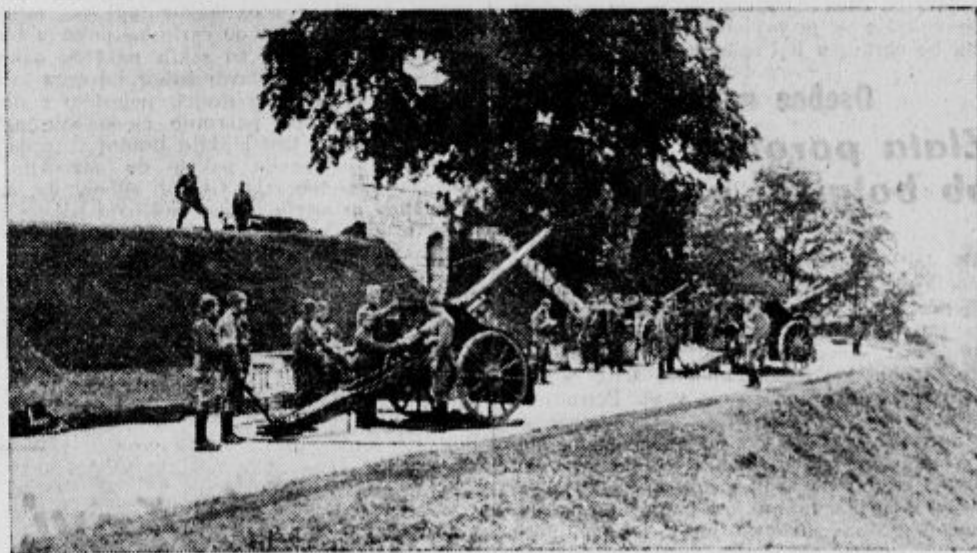
Letala so priletela nad Ljubljano najprej od severozhoda v bojni formaciji in so v isti smeri preletela nad Ljubljano. Sprejel jih je močan ogenj iz strojnice, topovske baterije pa so jim hotele preprečiti pot z barabnim ognjem. Po prvem letu so se letala obrnila in preletela Ljubljano od juga na sever čez Grad. Z Gradu so jih tedaj obstreljevali z vso vsemno. Regljanje strojnice je odmevalo daleč naokrog po mestu, oster takt pa so nabijali topovi, ki so skoraj neprestano streljali. Letala so kakor v vojski hotela pokazati, da so opazila svojega nasprotnika in so v tretjem poletu, ki so ga napravila od severozhoda proti jugozahodu v strmlem letu navzdol pikirala grajske šance.

kar je pomenilo, da s strojniškim ognjem obstreljujejo topove. Takoj za tem so se letala ločila ter se je eno takoj vrnilo nazaj proti Gradu in ponovno napadlo topnišče. Tudi ostali dve letali sta se vrnili in še enkrat napadli grajske postojanke, ki medtem seveda niso morele zadnji napad je napravilo eno samo letalo, ki je preletelo Grad proti nebotičniku, se spustilo stilo nizko proti muzeju ter se vrnilo nazaj čez Grad. Za tem so letala po skoraj četrt ure trajajočem napadu odletela.

Pasivna obramba nastopi

Medtem so že stopile v akcijo številne jedinice pasivne zaščite. Na glavnem kolodvoru, pri plinarni na Resljevi cesti, pri topniški delavnici, pred sodiščem, pred opero, pred tobačno tovarno, pri trimostju in pred nebotičnikom so petarde s pokom oznanile, da so ta mesta bila zadeta z rušilnimi bombami. Pred vojašnico 40. pehotnega polka, intendantskim skladiščem, šentjakobsko šolo, bansko palačo meščansko šolo v Siski in ljudsko šolo na Vodovodni cesti pa je rdeči dim pokazal, da so na ta mesta padle zažigalne bombe. Pred lekarno Leustek pri Zmajskem mostu, na križišču Miklošičeve in Pražakove ulice, pred kavarno Majcen na Tyrševi cesti in pri trnovski cerkvi pa je moder dim kazal, da so ceste okužene z vojnim strupom iperitom. Številne reševalne ekipe so takoj odhitele na označena mesta, na kraje požarov pa tudi gasilci. Vsem, ki so sodelovali pri vaji, je treba priznati, da so pokazali izredno požrtvovalnost, resnost in spretnost. Manj resno je bilo nestrojno občinstvo, ki je že začelo zapuščati svoja skrivališča kljub temu, da še ni bil dan znak, da je nevarnost minila. Četrt ure po letalskem napadu, ob tri četrt na 1 pa so sirene in zvonovi zopet oznanili, da je nevarnost napada odstranjena.

Zanimiva je bila tedaj slika Ljubljane. Ponekod so ulice oživele kakor ob največjih slovesnostih. Vse šole so nenadoma odprle svoja vrata, kolesarjev pa je bilo toliko, da se niso mogli zvrstiti. Za celo uro ustavljeni promet je v nekaj minutah spremenil sicer mirno Ljubljano v veliko mravljišče.

Topničarji 16. topniškega polka so postavili tudi na grajskih šaneh baterijo topov, ki naj bi pri letalskem napadu z zapornim ognjem preprečevala izvršitev njihovih nalog.

Pogajanja za zvišanje plač stavbinskemu delavstvu

Od Delavske zbornice smo prejeli:

Na podlagi vloge vseh 3 strokovnih organizacij stavbinskega delavstva, ki zahteva zaradi porasta draginje zvišanje plač, je sklicala kr. banska uprava v četrtek 26. 9. 1940 v Delavsko zbornico prvo poravnalno razpravo, katere so se poleg zastopnikov vseh 3 strokovnih organizacij in Delavske zbornice udeležili tudi predstavniki Združenja pooblaščenih graditeljev, Inženjerske komore, Združenja zidarskih mojstrov in Združenja tesarskih mojstrov.

Na poravnalni razpravi, katero je vodil g. inšpektor dela inž. Evgen Baraga, je bilo soglasno sklenjeno, da se mora vprašanje prilagoditve med stavbnega delavstva narasti draginje kar najnujnejše rešiti ter so predstavniki delodajalcev priznali upravičenost delavske zahteve po zvišanju sedanjih med na račun draginje.

Ker tvorijo v Sloveniji večino stavbnih delavstvenikov dela in dela javnih ustanov ter drž.

dela, je bila izvoljena posebna delegacija, ki bo danes (v petek) obiskala g. bana, da izposluje izplačilo na pogajanjih določenih poviškov delavskih mezd tudi za banovinska in občinska javna dela ter ga naprosi, da s svojim vplivom doseže izplačilo tozadavne difference tudi za državna javna dela.

Na prvi razpravi ni mogel biti določen pro-

cent poviška mezd, ker delodajalec zaradi kratkega roka niso mogli konzultirati svojega članstva širše dravske banovine, kar bodo izvršili v nedeljo ter prve dni prihodnjega tedna, tako, da bodo pogajanja zaključena najkasneje prihodnji teden, in stopijo poviški takoj v veljavo.

Zastopniki delavskih strokovnih organizacij se sestanejo v soboto 28. septembra ob 10 v Delavski zbornici, da določijo nove mezdne lestvice in razrede kraje v mezdne razrede, kar bodo takoj predložili delodajalcem.

Obveščamo o tem stavbinsko delavstvo, da ne bi nasedalo kakim napačnim informacijam, ker bo vprašanje zvišanja njihovih plač na račun večje draginje rešeno že v teku enega tedna.

— Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krvi, utripanjem srca in glavobolom, je naravna »Franz-Josefova« grenača voda že od davnine preizkušena domače sredstvo. Prava »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in sigurno odvaža, a vrhu tega tudi v zastarelih primerih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Na vseh ugodnih točkah po mestu, Rožniku, Golovcu in posebno na Gradu je postavil 40. pehotni polk številne strojnice, ki so se oglašile vedno in pogosto, kadar so se letala toliko približala, da bi bilo tudi obstreljevanje s strojnimi učinkovito.

Fr. Glinšek:

O pouku prostih predmetov na srednjih šolah

Zadnje čase smo dobili nekaj sprememb v srednješolskih učnih načrtih in slišijo se glasovi, da jih utegne biti še več. V razgovorih in glasovih, ki so jih ti glasovi sprožili, se je podčrtaval pomen, ki bi ga lahko imeli prosti ali neobvezni predmeti. Rečeno je bilo, da so sedaj preveč zastopljeni in da jim je treba dati v bodoče odličnejše mesto v sestavi pouka in v spričevalih. Zdi se mi, da bi bilo prav, če bi se tudi širša javnost nekoliko pobavila s tem vprašanjem. Ako mi namreč hočemo iti bolj do jedra, bomo videli, da je obsežnejše in važnejše, kakor si na prvi pogled mislimo. Zaključke, ki jih tu navajam, so v veliki meri odobrili tudi moji, ki imajo priliko, da jim pripomorejo do uveljavljanja.

Danes so prosti predmeti prepuščeni dobri volji ravnateljev, ki pa seveda ne morejo dosti, ker jim navadno še za obvezne predmete manjka učnih moči in dostikrat tudi prostorov. Če se že posreči dobiti učitelja in prostor, je ves pouk popolnoma prepuščen učitelju, da se z njim utepa kakor ve in zna. Ravnatelj ima resda pravico zahtevati, da učenci redno obiskujejo pouk, toda ravnatelj tiši že toliko drugih neprijetnosti, ki se jim ne more izmakniti, da si pač ne bo sam nakladal še novih in se trafil še z nadziranjem obiska in pouka prostih predmetov. Za proste predmete ni nobenih navodil in zanje se ne za nima noben inšpektor. No, inšpektor, hm! Po tem učitelju sicer ni Bog več kaj dolga. Raje bi videl, če bi se mu kaj v žepu poznalo, da uči dve ali tri ure za nameček, ali ko bi bilo to delo vsaj kaj upoštevano. Pa ni. Kolikor ga pač ravnatelj pre-

gleda pri razdeljevanju obveznih ur. Navadno prevzame prosti predmet kak idealist, ki se hoče žrtvovati iz ljubezni do mladih ljudi in do predmeta, za katerega je garol, da si ga je prisvojil. Vpiše se trop lahkomišelnih razposajencev, od katerih najmanj dve tretjini ne spadata zraven. Prijavi se, ker jih pač vleče novost. Mislijo si, da uk lahko vsak trenutek puste. Pa če bi tudi že morali hoditi n. pr. do konca semestra, saj ni treba študirati. Če učitelj zahteva, naj redno prihajajo, mu začno nagajati in ovirati delo. Če jih odslavlja, se rado zgodi, da jo potegne marsikdo, ki bi sicer lahko in dobro delal, pa se ustraši trenutnih težav ali ga pa zapelje slab zgled. Kaj pa šele, če učitelj nima kaj prida daru, da bi znal uveljaviti svojo voljo tudi tedaj, ko ga ne podpira preizkušeno orožje, dvojka! Ali njegove ure niso vredne piškavega oreha ali mu pa vse uide.

Ni čuda. Saj manjka tega, kar je za uspeh, ne bom rekel absolutno potrebno, pač pa zelo važno. Tudi če prosti tečaj lepo uspeva, dijak za to ne dobi nobenega priznanja. Ko sem iskal informacij, kakšni so prav za prav predpisi, ki urejajo pouk prostih predmetov na naših šolah, več ravnateljev ni poznalo drugega kakor odredbo, da se redi iz prostih predmetov ne smejo vpisati v spričevalo. Sicer se sme dati posebej neke vrste potrdilo, ampak treba je tudi posebej plačati kolek.

Kdor si te razmere ogleduje, bo pač lahko prišel do zaključka, da so ljudje, ki so proste predmete tako v kot postavili, računali, da tiči naša mladina v starobalkanski lenivosti, ki za ves svet ne mara narediti niti za troho več, kakor je absolutno potrebno. Reči pa moram, da sem videl pri mnogih mladih ljudeh pravo željo dopolnjevati šolsko znanje s strokami, o katerih vedo, da jih bodo za življenje boljše usposabljale. Tudi srednji dijak želi znati več jezikov, kakor mu jih nudi

šola, zanima ga stenografija, risanje, glasha. Di-jaki kupujejo in si izposojajo stare izguljene špehe in se sami uče rusčine, češčine, poljščine, bolgarščine, italijansčine, angleščine, španščine, esperanta in kaj vem česa še. Šola pa kakor da je gluha in slepa za vse to. Kaj pa, če so hoteli državi prihraniti nagrade in ji zvišati dohodek s takсами na potrdila o prostih predmetih? Mogoče. Ampak potem bi to bilo pravo varčevanje na račun idealizma in davek na pamet. Saj je vendar na dlani, da imata država in narod od tega idealnega dela direktno korist. Opozorjam samo, kako važno je znanje jezikov v moderni armadi, ki postaja tako gibljiva!

Prav jeziki so prvo, na kar moramo misliti, kadar govorimo o prostih predmetih. Saj se jih naš dijak na gimnaziji kar precej uči. Na klasični na primer nič manj kakor pet: slovenščine, srbohrvaščine, nemščine (doslej francoščine), latinščine in grščine. In vendar, ko bo zapustil gimnazijo, bo obvladal samo en svetovni jezik. Nemec pa, ki se je naučil tudi samo enega velikega jezika, na primer angleščine ali francoščine, zna dva svetovna jezika. Bog ne daj, da bi hotel izpodbijati ceno materinskega. Daje nam vrednote, ki bi nam jih noben drug jezik ne mogel. Svetovni jezik pa ni, kakor tudi n. pr. holandsčina ni. Zato pa so vsi mali narodi prisiljeni trošiti nekoliko več časa in truda za učenje jezikov. In napredni mali narodi to tudi delajo. Kdor ne verjame, naj gre gledat na Nizozemsko, Dansko, Norveško itd. Ne gre drugače, ker so sicer člani malih narodov vedno na slabšem, kadar stopajo v tekmo s pripadniki velikih. Naj nihče ne ugovarja, da latinščina zaleže za romanske jezike, slovenščina pa za slovanske! Kdor to resno misli, mu bom pomolil pod nos francoski ali italijanski tekst ter ga poprosil, naj mi ga zanesljivo in točno razloži! Prevoda že ne bom zahteval. Hitro bo videl, pa če bi bil tudi

klasični filolog, da pobrati tu in tam kako besedo se še ne pravi tekst razumeti. Kaj pa šele razumeti razgovor, kaj pa šele govoriti! Govoriti jezik se namreč ne pravi znati pet ali šest fraz, ki jih clovek rabi na poti in v hotelu. Latinščina je dobra podlaga za učenje romanskih jezikov, ampak samo podlaga. Podobno je s slovenščino v razmerju do slovanskih jezikov.

Vendar bom zadnji, ki bo zahteval, naj se poleg petih dosedanjih jezikov na klasični gimnaziji obvezno uvede še šesti. Hrvatje so sicer uvedli italijansčino v višje razrede klasične gimnazije, res pa je, da se oni ne uče toliko slovenščine, kakor mi srbohrvaščine. Če pa že ne bomo zahtevali od vseh dijakov, naj se uče še drugega svetovnega jezika — povprečen rodoljub brez ambicij bo pač vozil z enim — je pa le pametno, da vsaj nadarjenejši učenci čas gimnazijskih študij čim bolj izrabijo. Marsikateri imenitni gospod, od katerega je visoki položaj, ki se je nanj povzpeli, terjal znanje tega ali onega jezika, bi mi rad potrdil, da je hudo težko učiti se jezikov, ko je clovek že v letih ali v kolezju poklicnega dela. Saj niti skromen uradnik, trgovec, da celo akademik ne dobi več časa za jezik. Če bi delali statistiko, bi kljub vsem različnim jezikovnim tečajem ugotovili, da gre večina ljudi skozi življenje s tistim jezikovnim znanjem, ki ga dobi na gimnaziji.

Dajmo torej mladim ljudem na srednji šoli, da izrabijo edinstveno priliko, ki je ne bo nikoli več: splošni slovnici pojmi so jim še blizu, za romanske jezike imajo še svežo latinsko podlago, do dvajsetega leta si clovek govorniki mehanizem še s lahkoto trajno prisvoja tuje glasove in pa veselo do jezikov je še živo. Uredimo ta pouk, naredimo ga resnega, dajmo mladim ljudem pobude in nagradimo jih, če so res delali, z lepim redom in spričevalu, da bodo imeli pokazati tudi kaj pisanega! (Dalej.)

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; žentovanski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodob

Kleparskega pomočnika sprejem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14594.

Služkinja

ki zna tudi kuhati, sprejem. Florijanska 26-I.

Službe iščejo

Službo točilca

v gostilni iščem. Najraje na deželi. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru pod št. 1137.

Prodamo

Ekonomično peč

»Kraljica peč«, ki se naloži s premogom le enkrat dnevno, potem pa greje ves dan enakomerno, dobite v vseh velikostih pri A. Sementiš in drug, Ljubljana, Miklošičeva 15, telefon 21-21. (1)

Kreko perilo

moške in fantovske srajce spodnje hlače itd. dobite še vedno po izredno nizkih cenah pri »Kreko«, Tavčarjeva 3, Tyrševa 31

Kupimo

Suhe gobe

zadnje rasti, plačujemo po najvišji ceni. Šever & Komp., Ljubljana.

Posrestva

Skoraj novo hišo

na periferiji mesta, prodam. Cena nizka, polzve se v upravi »Slovenca« pod št. 14576. (p)

Stanovanja

ODDAJO:

Trisobno stanovanje

s kopalnico oddam novembra v vrtni villi. — Polzve se: Oblak, Rakovniška 5a

Denar

Kupuje: Prodaja:

HRANILNE KNJIŽICE bank in hranilnic ter VREDNOSTNE PAPIRJE po najugodnejših cenah

BANČNO KOM. ZAVOD MARIBOR

Vnajem

Dvorišče ali skladišče

v mestu, iščemo. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Takoja« št. 14593.

Kam pa kam?

Na Kurešček

vozi avtobus v nedeljo, dne 29. septembra ob 8 zjutraj izpred Mestnega doma. Prijave Kraljič, telefon 36-98.

Ptuj

Drevi ob 18 (v petek) bo v mestni posvetovalnici seja ptujskega mestnega sveta. Na programu je poročilo župana, poročilo upravnega in pravnega odseka ter tajna seja.

Dijaška kuhinja bo imela drevi ob 18 v Narodnem domu svojo redno letni občni zbor. Zaradi izredne važnosti tega občnega zbora, so nanj vabljeni prav vsi, posebno zastopniki vseh društev. Pokazimo, da nam je v resnici v teh časih še nekaj do revnega dijaštva, ki bo moralo, če mu mi ne bomo priskočili na pomoč, stradati! Zato danes zvečer ob 18 vsi v Narodni dom, da se čim bolj poživimo in pomagamo tej dijaški humani akciji! Naše geslo mora biti letos: pozimi ne sme noben reven študent stradati!

Dve nesreči. Čeh Jože, trgovski pomočnik v Ptuj, in Ramsak Jože, pekovski pomočnik v Ptuj, sta oba tako nesrečno padla, da sta si oba pri tem zlomila desno nogo. Zdravita se v bolnišnici.

Obiščite knjižnico Prosvetnega društva, ki ima premožno lapih knjig na razpolago. Knjižnica je odprta vsako soboto in nedeljo.

Razno

Legitimacijske slike

za dijake izvršuje hitro in poceni — Foto-atelje Mancini, Ljubljana, Tržaška cesta 83.

Premog

koks, drva nudi

I. Pogačnik Ljubljana, Bohoričeva 8 telefon 20-69 Postrežba brezhibna

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Otroški kotiček

Mihčeve čudovite dogodivščine

(61) Vsi mogoči načini rešitve so mu rojili po glavi, a nobeden mu ni mogel dati nade, da bi se rešil strašne počasne smrti od lakote, žeje in pomanjkanja zraka. Ker ni vedel nič pametnejšega, se je najprej spravil nad vezi, s katerimi je še vedno imel zvezane roke, tako bo lahko vsaj nekoliko pretipal skalnate stene.

(62) Poslušal je tudi, kaj se dogaja zunaj ječe ter opazil, da je kljub nepremagljivi moči ječe, tudi straža močnejša. Slišal je namreč korake več kot enega stazarja, ki so odmevali pod skalnimi svodi pred njegovo celico.

V naši podružnici v Mariboru

dobite lahko vsa pojasnila glede inseratov! Tam lahko plačate tudi naročnino za »Slovenca«

Umrli je gospod

VIKTOR ZALAR

sekretar filozofske fakultete na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani

Bil je zvest sodelavec slovenske univerze od njenih prvih začetkov in svojim stanovskim tovarišem najboljši drug. Zato mu bodi ohranjen časten spomin.

Univerza kralja Aleksandra I. v Ljubljani in njeno uradništvo.

Za vedno nas je zapustil naš gasilski oče, ustanovitelj in častni predsednik gasilske čete, tovariš

JOSIP DORNIG

posestnik

Pogreb nepozabnega tovariša bo v soboto, 28. septembra 1940 ob 4 popoldne izpred Gasilskega doma na farno pokopališče.

V Tržiču, dne 26. septembra 1940.

Gasilska četa Tržič.

Umrli je gospod

Karel Valašek

tajnik Tujskoprometne zveze

Zvestega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

V Ljubljani, dne 26. septembra 1940.

Tujskoprometna zveza Ljubljana

Vsem sodelavcem in poslovnim prijateljem sporočamo, da je umrl gospod

Gustav Schüler

obratni ravnatelj KID

Delavstvo žičarne, žebjarne in hladno-valjarne ter zavijalnice je izgubilo dobrega predstojnika, naša železarska industrija pa odličnega vodilnega sodelavca.

Pokojnik bo prepeljan v nedeljo 29. t. m. ob 11. uri dopoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice v Ljubljani do viadukta na Šmartinski cesti, kjer se sprevoz konča in truplo pokojnika odpelje z avtofurgonom v Linz.

Strokovnjaku in tovarišu bo ohranjen trajen spomin.

Kranjska industrijska družba
Jesenice - Fužine

Pogrebni zavod Ivan Gajšek, Ljubljana

Zahvala

Vsem, ki so mi ob težki izgubi mojega soproga, gospoda

Davorina Žunkoviča

podpolkovnika v pokoju

izkazali svoja sožalja, kakor tudi vsem darovalcem vencev, moja najpriskrnejša zahvala. Posebno zahvalo moram izreči č. duhovščini, v prvi vrsti g. proštu Ivanu Greifu za lepe poslovilne besede, g. duh. svetniku p. Alfonzu Svetu, g. polkovniku v pok. Cvirnu, g. šefu policije ter vsem prijateljem in znancem, ki so ga v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

V Ptuj, dne 24. septembra 1940.

Zalujoča žena in ostalo sorodstvo.